

2) організована діяльність на захист жіночих прав та інтересів. Саме цей словник назвав фемінізм словом 2017 року Дослідниця Т. Марценюк висноває, що *«ідея гендерної рівності – це і є фемінізм. Так само явище фемінізму передбачає критику стереотипів щодо жінок і чоловіків, нерівності між ними. Тобто поняття «гендер» – це певне переавантаження фемінізму»*.

У книжці «Гендер для всіх. Виклик стереотипам» **Т. Марценюк** пише, що *«фемінізм – це соціальна теорія і критика патріархату як несправедливого суспільного устрою та рух, який бореться за подолання гендерної дискримінації та несправедливості. Фемінізм – це боротьба за рівні права і можливості жінок і чоловіків. Нічого радикального як для XXI століття, типовий ліберальний напрям думки»*. Водночас дослідниця звертає увагу на те, що фемінізми бувають різними, тобто не тільки як ліберальна течія, але й як соціалістична (марксистська), психоаналітична, радикальна, сепаратистська. Є «чорний» фемінізм, латиноамериканський, екофемінізм, мусульманський, фемінізм третього світу. Фемінізм розглядають, зважаючи на різноманітні культурні контексти, економічні, політичні й соціальні умови. Тому вчена вважає, що слід говорити радше про *фемінізми*, а не про одне явище. Фемінізм – це не лише для жінок і про жінок, він також зачіпає чоловіків і не відбувся б без їхньої участі, особливо на початку боротьби.

За визначенням дослідниці **І. Ворчаків**, *«фемінізм – це рух жінок за людські права. Його основна ідея полягає у тому, щоб створити можливість для жінок прожити життя у згоді зі своїми бажаннями, домогтися, щоб їх трактували як рівноправних членів суспільства на роботі, удома й у політиці. Фемінізм – це боротьба за припинення пригнічення, заснованого на ознаках статі. Його метою не є сприяння виключно визначеної групи жінок жінкам визначеної раси або класу. Він не надає переваг жінкам перед чоловіками. Він володіє силою для обґрунтованого перетворення життя кожного з нас»*.

Оксана Кісь, дослідниця жіночої усної історії, в одному зі своїх інтерв'ю зазначила, що *«часто складається враження, що фемінізм — це рух, спрямований на те, щоб відібрати певні привілеї та права в чоловіків. Але привілеї для одних означають певні обмеження для інших. Неможливо бути одночасно і рівноправним, і привілейованим. І якщо ми підтримуємо ідею гендерної рівності, в основі якої — повага до людей, незалежно від їхньої статі, рівні можливості та права, то це також означає неможливість пілг для котроїсь зі сторін»*.

Мирослава Дядюк у своїй монографії «Український жіночий рух у міжвоєнній Галичині» пише, що *«фемінізм (від. лат. *femina* – жінка) – інтелектуальний та суспільно-політичний рух, що виступає за розширення прав і ролі жінок у суспільстві»*. Упродовж століть він ставив під сумнів традиційне становище жінки, зумовлював зміни у традиційно-патріархальних відносинах, що склалися тисячоліттями. Трансформуючись відповідно до певних історичних реалій, проникаючи в те чи інше суспільне середовище, фемінізм ставав помітним явищем, набирал конкретних обрисів, еволюціонував, вносив корективи у щоденне життя, сприяв зміні громадської думки, заохочував жінок до самоорганізації та провокував до радикальних дій.

Куб'як Наталія Іванівна

Кандидат педагогічних наук, доцент

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Романюк Діана Ярославівна

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДИСТАНТНИМИ СІМ'ЯМИ

Сучасні соціально-економічні проблеми у суспільстві, кризові моральні і духовні суперечності негативно впливають на виховання підростаючого покоління. Особливо актуальною стає ця проблема в останні роки, коли значна кількість молодих батьків покидають свою батьківщину, шукаючи кращого заробітку за кордоном, залишаючи дітей на близьких родичів або на опікунів. Сім'ї, члени яких тривалий час проживають на відстані один від одного, у науково-педагогічній літературі дістали назву дискантних [1].

Досвід і практика показують, що дистантні сім'ї трудових мігрантів не можуть належним чином займатися вихованням своїх дітей, оскільки є потенційно-неблагополучними, у них порушені структура, внутрішньородинні стосунки, спроможність виконувати основні функції. Бездоглядність дітей, спричинена відсутністю контролю за їхньою поведінкою, навчанням, розвитком та вихованням з боку батьків, вчителів і вихователів призводить до важковиховуваності та педагогічної занедбаності.

В умовах, що склалися в сучасному українському суспільстві традиційні зміст, форми і методи навчально-виховного процесу не забезпечують виконання загальноосвітніми навчальними закладами у достатній мірі соціального замовлення: виховання соціально-ціннісних мотивів будь-якої діяльності, попередження та усунення відхилень у поведінці, формування у вихованців позитивного образу власного

«Я», почуття самоповаги, навичок самовиховання та моральних якостей. Тому необхідно організувати спеціальну роботу для попередження педагогічної занедбаності дітей з дистантних сімей [3].

Завдання принципи, зміст, форми та методи соціально-педагогічної роботи з дистантними сім'ями залежать від того, з ким вона здійснюється з дітьми чи їх батьками та опікунами. При роботі з дітьми основними принципами є такі: цілеспрямоване створення емоційно збагачених виховних ситуацій; особистісно-розвиваючого спілкування; використання співпереживання як психологічного механізму виховання особистості; систематичного аналізу своїх та чужих вчинків. Основними принципами налагодження ефективної взаємодії з батьками та опікунами є принципи демократизму, гуманізації, педагогізації, ретроспективності, рівноправності, конструктивності, оптимізму, безпечного діалогу.

Зміст соціально-педагогічної роботи із дистантними сім'ями передбачає реалізацію основних функцій цього процесу діагностично-прогностичної, організаційно-діяльній, координуючої та корекційно-реабілітаційної, що і визначило основні напрямки соціально-педагогічної роботи з такими сім'ями та їх дітьми.

Педагогічна діагностика полягала у вивченні як особистості дитини, визначався рівень її вихованості, навченості, розвиненості та з'ясувалися індивідуальні особливості дитини її психічних властивостей та станів, а також вивчені умов виховання дитини в сім'ї, ставлення до дитини батьків, опікунів та інших родичів, стилю виховання у сім'ї, рівня педагогічної культури сім'ї.

Педагогічна профілактика здійснювалася за допомогою створення необхідного виховного середовища та системи виховних впливів на дитину, передбаченні можливих труднощів у навчанні, виявленні недоліків у розвитку та вихованні, відхилень у поведінці та своєчасному проведенні необхідної соціально-педагогічної роботи з такими дітьми [2].

Психолого-педагогічна корекція – сукупність спеціальних психолого-педагогічних впливів на особистість дитини, у якій виявлено ознаки занедбаності з метою її відновлення у якості суб'єкта спілкування, діяльності і самосвідомості спрямовувалася на перевиховання, формування позитивного ставлення до навчання, подолання проявів агресивності, ворожості, тривожності, розвиток пізнавальних процесів, подолання негативних проявів у моральній свідомості та поведінці та формуванні адекватних ставлень до себе, навколишнього світу та інших людей.

Основними засобами педагогічної корекції дисгармоній розвитку, емоційної нестабільності, нерозвиненості довольності поведінки були такі: розуміння, співчуття педагога, зняття напруження, раціоналізація навчально-виховного процесу, вирівнювання культурно-освітніх можливостей дітей.

Водночас соціально-педагогічна робота з дітьми з дистантних сімей включала напрямки, спрямовані на збагачення знань про моральні норми поведінки, формування моральних цінностей та переконань, виховання дисциплінованості та відповідальності, культури спілкування, спонукання до участі у суспільно-корисній праці; формування соціально-пізнавальної мотивації навчання, підвищення успішності у навчальній діяльності, розвиток позитивних захоплень та інтересів.

У роботі з дистантними сім'ями вагомим місцем займав соціально-педагогічний супровід таких сімей, що полягав у поліпшенні життєвої ситуації кожної конкретної сім'ї, мінімізації негативних наслідків тривалого роздільного перебування та розв'язанні проблем конкретної сім'ї.

У подальших дослідженнях планується науково обґрунтувати технологію соціально-педагогічної роботи закладу середньої освіти з дистантними сім'ями.

Список використаних джерел

1. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю / Трубавіна І. М. – К.: ДЦССМ, 2003. – 132 с.
2. Овчарова Р. В. Справочная книга социального педагога / Р. В. Овчарова. – М.: ТЦ «Сфера», 2001. – 448 с.
3. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми трудових мігрантів: Навч.-метод. посібник. / За редакцією К. Б. Левченко, І. М. Трубавіної, І. І. Цушка. – К.: ФОРМ «Купріянова», 2007. – 240 с.

Демчик Катерина Владиславівна

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

НОВИННИЙ МЕДІАТЕКСТ В СИСТЕМІ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙ

Новинний медіатекст є частиною медіасистеми та має ряд ознак, властивих таким видам масової комунікації. Комунікатором виступає професійний журналіст, що виробляє інформаційний продукт, призначений для соціуму. Відмінною особливістю веб-ЗМІ є також фіксована періодичність випусків інформації, їх технічна і змістовна загальнодоступність. Природа Інтернет-ЗМІ сприяє реалізації соціальних функцій ЗМІ, їх здатності зв'язувати численні великі та розсіяні групи людей, інтегрувати їх в соціальні спільноти [1, с. 44].